

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Uw brief van	Ons kenmerk	Contactpersoon	Zoetermeer
-	FEZ/BZ/2002/57213		11 november 2002
Onderwerp		Doorkiesnummer	
Informatie n.a.v. Begrotingsonderzoek			

0. Inleiding

Tijdens het begrotingsonderzoek 2002 heb ik u nog aanvullende informatie toegezegd met het oog op de behandeling van de begroting 2003. Middels deze brief informeer ik u over de volgende onderwerpen:

- de taakstelling subsidies
- het verschil tussen het SOR 2002 en het SOR 2003
- de budgetflexibiliteit
- de verdeling impuls beroepskolom
- de uitvoering van de motie Hamer
- de stand van zaken omtrent de HBO-fraude
- het zelfreinigend onderzoek.

1. Taakstelling subsidies

In het Strategisch Akkoord is een taakstelling op een aantal subsidies gelegd. Tijdens het begrotingsonderzoek heeft u mij gevraagd wat de grondslag is voor deze taakstelling. De grondslag voor de OCenW-subsidies waarover deze taakstelling is berekend, betreft het Subsidie Overzicht Rijksoverheid (SOR) 2002. Het SOR is een elektronisch overzicht van alle subsidies binnen de rijksoverheid dat vanaf september 2001 separaat naast de begroting uitkomt, maar wel tegelijkertijd op Prinsjesdag wordt gepresenteerd. Het SOR wordt gecoördineerd door Financiën. OCenW levert hiervoor de gegevens aan. Voor september 2001 was het SOR een bijlage in de OCenW-begroting. Zie verder bijlage 1.

2. Verschil SOR 2002 en SOR 2003

In het begrotingsonderzoek heeft u mij ook gevraagd een verklaring te geven van

het verschil tussen de omvang van de subsidies in 2002 en 2003. In totaal is het SOR 2003 (€ 4,3 miljard) ten opzichte van het SOR 2002 (€ 3,9 miljard) met € 0,4 miljard gestegen. Dit verschil is grotendeels te verklaren door een verwachte toename van het aantal studenten waardoor de uitgaven in het kader van de reisvoorziening toenemen. Daarnaast zijn er 13 subsidies vervallen en 1 nieuwe subsidie toegevoegd aan het SOR 2003. Tenslotte zijn de meeste subsidies geïndexeerd met de inflatiecorrectie.

De subsidietaakstelling is nog niet volledig in het SOR 2003 verwerkt. De besluitvorming over de subsidietaakstelling vond laat in augustus plaats. Dit heeft niet meer geleid tot een volledige aanpassing van het SOR 2003, mede omdat de uitwerking van de taakstelling subsidies nog vorm krijgt in de komende periode.

De beleidsterreinen voortgezet onderwijs en hoger beroepsonderwijs hebben de subsidietaakstelling gedeeltelijk in het SOR 2003 verwerkt. De beleidsterreinen basisonderwijs, expertisecentra, beroepsonderwijs en volwasseneneducatie, wetenschappelijk onderwijs, onderzoek en wetenschappen en gedeeltelijk voortgezet onderwijs en hoger beroepsonderwijs hebben de subsidietaakstelling voor 2003 ingevuld met de onverplichte ruimte op desbetreffende beleidsterrein. Zie verder bijlage 1.

3. Budgetflexibiliteit

Tijdens het begrotingsonderzoek heb ik u toegezegd de grondslag te geven voor de taakstelling op de budgetflexibiliteit. De grondslag voor de taakstelling op de budgetflexibiliteit kent als achtergrond de omvang van de budgetflexibiliteit uit de OCenW-begroting 2002. De € 20 miljoen in 2003 oplopend tot € 50 miljoen in 2006 is op basis van de grondslag uit de begroting 2002 (tabel budgetflexibiliteit jaar 2003) verhoudingsgewijs naar de betreffende beleidsterreinen doorvertaald. Bij Voorjaarsnota 2002 is deze taakstelling op de budgetflexibiliteit ingeboekt. Zie verder bijlage 1.

4. Verdeling impuls beroepskolom

In het begrotingsonderzoek bleek dat voor u niet helder was hoe de middelen impuls beroepskolom over de verschillende sectoren zijn verdeeld. In navolgend overzicht wordt hiervan een gedetailleerd overzicht gegeven.

Bedragen x €1 miljoen

2002		2002		2002	
VMBO		MBO		HBO	
LNV	4,1	LNV	2,4	LNV	0,5
Regeling impuls beroepskolom	12,2	Regeling impuls beroepskolom	26,4	Regeling impuls beroepskolom	21,9
Leerwerktrajecten	10,8	Kwaliteit examens	11,3	Platform beroepsonderwijs	0,3
Actieprogramma	12,7	Verbetering verantwoording	4,5	Monitoring en voorlichting	0,1
Verbeteren inventaris	27,6	Platform beroepsonderwijs	0,5		
Platform beroepsonderwijs	0,8	Monitoring en voorlichting	0,1		
Monitoring en voorlichting	0,1				
Totaal VMBO	68,3	Totaal MBO	45,2	Totaal HBO	22,8

Totaal Beroepskolom	136,3
----------------------------	--------------

Uit de tabel blijkt dat de totaal beschikbare € 136 miljoen in de verhouding 3:2:1 over de sectoren vmbo, mbo en hbo is verdeeld. De regeling impuls beroepskolom wordt bij vmbo en mbo d.m.v. een aparte geldstroom aan de lumpsum van de scholen toegevoegd. Bij hbo is geen sprake van een aparte regeling en wordt het geld via de rijksbijdragebrief aan de lumpsum toegevoegd. Verantwoording door instellingen wordt afgelegd via de jaarrekening en informatie die verwerkt wordt in de kwantitatieve en kwalitatieve monitor. Deze monitors worden vervolgens met een beleidsreactie van OCenW aan de Tweede Kamer aangeboden.

5. Uitvoering motie Hamer

Wat betreft het hoger beroepsonderwijs heb ik u toegezegd u nog nader schriftelijk te informeren over de stand van zaken van het overleg met de instellingen zoals bedoeld in de motie Hamer, nr. 57, TK 28 000 VIII. Zoals ik reeds heb aangegeven in de ontwerpbegroting 2003 (bijlage moties en toezeggingen) is bij het Strategisch Akkoord de volumestijging van het aantal studenten in 2002 t.o.v. 2001 gecompenseerd. Zodra het onderzoek is afgerond naar de onregelmatigheden in de bekostiging van het hbo zal meer inzicht beschikbaar zijn over de daadwerkelijk bekostigde instroom van studenten in het hbo. De resultaten van dit onderzoek zullen aan de Tweede Kamer worden toegezonden. Ten aanzien van het onderzoek naar de prijs per student kan ik u melden dat het onderzoek, dat betrekking heeft op zowel het hbo als het wo, reeds is gestart. De VSNU en de HBO-raad nemen zitting in de begeleidingscommissie. De resultaten van het onderzoek naar de feitelijke kosten per student in het hbo en wo alsmede de internationale benchmark naar de prijs per student worden naar waarschijnlijkheid in januari 2003 verwacht. Afhankelijk van de uitkomsten hiervan zal besloten worden tot een eventueel verdere verdieping van het onderzoek.

6. Stand van zaken HBO-fraude

Zoals ik u heb toegezegd, zend ik u bijgaand afschriften van de correspondentie aan de "zes" hogescholen die sinds de brief van 17 juli 2002 (kenmerk HBO-2002/25095) aan de Tweede Kamer, aan deze hogescholen is verzonden. Het gaat om de volgende afschriften:

- afschrift van de brief aan de Hogeschool van Amsterdam van 25 juli 2002,

- kenmerk HBO/SB/2002/27935 (buitenlandse studenten);
- afschrift van de brief aan de Hogeschool van Amsterdam van 25 juli 2002, kenmerk HBO/SB/02/27932 (Top HEAO);
 - afschrift van de brief aan de hogescholen van 29 augustus 2002, kenmerk BVH/BHO-2002/79055 M (mededeling voorlopige rijksbijdrage 2002);
 - afschrift van de brief aan de Raad van Bestuur van de Stichting Brabantse Hogescholen van 3 oktober 2002, kenmerk HBO/SB/02/33169 (bekostiging);
 - afschrift van de brief aan de Hogeschool van Amsterdam van 24 oktober 2002, kenmerk HBO/SB/2002/34411 (Opleiding HJO);
 - afschrift van de brief aan het Bestuur van de Hanzehogeschool van 4 november 2002, kenmerk HBO/SB/02/33481 (onregelmatigheden);

Inmiddels is de rijksbijdrage voor het jaar 2002 van de betreffende zes hogescholen gecorrigeerd voor de onregelmatigheden zoals die zijn geconstateerd in het rapport van de Accountantsdienst van mijn ministerie van 25 februari 2002. Deze zes hogescholen zijn hierover afzonderlijk geïnformeerd. De afschriften van deze brieven zijn als bijlage bij deze brief gevoegd. Met de brief van 29 augustus 2002, kenmerk BVH/BHO-2002/79055 M is de voorlopige rijksbijdrage voor het jaar 2002, conform de vigerende bekostigingsregelgeving, voor alle hogescholen herberekend op basis van de gecorrigeerde bekostigingsgevens.

Wat betreft de verrekening van de door de betreffende zes instellingen teveel ontvangen rijksbijdrage over de jaren 2000 en 2001 zal, zoals aangekondigd, worden overgegaan tot terugvordering van de ten onrechte ontvangen rijksbijdrage. Ik wacht hier echter mee totdat de resultaten bekend zijn van het zelfreinigingsonderzoek.

De teruggevorderde bedragen zullen binnen het hbo worden herverdeeld conform mijn toezegging t.a.v. de motie Rabbae (TK 28 248, nr. 13). In dit verband wijs ik u nog op mijn (eerdergenoemde) brief aan u van 17 juli 2002 waarin staat vermeld dat "het effect hiervan is dat deze 6 hogescholen -binnen het op grond van de rijksbegroting beschikbare budget- elk voor zich een lagere voorlopige rijksbijdrage 2002 toegekend krijgen, ten gunste van de overige bekostigde hogescholen".

7. Zelfreinigend onderzoek

Door de Kamer is gevraagd naar de samenhang tussen de uitkomsten van het zelfreinigend onderzoek en de ontwikkeling van de onderwijsdeelname. Het is nog te vroeg om een precieze indicatie te krijgen van de effecten. Nieuwe tellingen die van invloed zijn op de begroting 2004 moeten nog binnen komen. Dat is overigens conform de reguliere planning.

Voor 2003 is er een indicatie van een eenmalige meevaller in de deelname ontwikkeling bij BVE. Deze wordt geschat op € 25 miljoen. Deze schatting is gebaseerd op de verschillen tussen de deelnemers waarmee is gerekend bij de begrotingsopstelling en de deelnemers waar de bekostiging van uit gaat.

8. Tot besluit

Gevraagd is om een nadere toelichting op de berekening door de commissie Boekhoud van de kwalificatiewinst in de beroepskolom en dit te bezien in relatie tot de resultaten van de kwantitatieve monitor (de zogenaamde nulmeting). Deze resulta-

ten zullen u nog dit jaar bereiken. In mijn beleidsreactie bij de resultaten zal ik ingaan op de relatie van deze cijfers met die van de commissie Boekhoud.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

(Maria J.A. van der Hoeven)

Bijlagen:

1. Nadere uitwerking van de onderdelen 1 tot en met 3 van deze brief.
2. Overzicht van OCenW subsidies uit het Subsidieoverzicht Rijksoverheid 2003.
3. Afschriften van de correspondentie aan de "zes" hogescholen.